

Sygn. akt **IV U 1248/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Guniewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2019 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku Z. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

o emeryturę

na skutek odwołania Z. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 08.08.2018 r. znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. z dnia 08.08.2018 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni Z. J. prawo do emerytury poczynając od dnia 27 lipca 2018r. oraz ustala brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.-

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. na rzecz wnioskodawczyni Z. J. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 1248/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10.04.2019r.

Decyzją z dnia 08.08.2018 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. po rozpoznaniu wniosku z dnia 27.07.2018r. odmówił Z. J. przyznania emerytury.

Na uzasadnienie podano, że wnioskodawczyni nie spełnia warunków określonych przepisem art. 184 ustawy z dnia 17 XII 1998 r. – o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do uzyskania emerytury w obniżonym wieku 60 lat bowiem nie udowodniła, że przed 1 I 1999 r. przez 15 lat wykonywała pracę w szczególnych warunkach.

Według organu rentowego wnioskodawczyni udowodniła 13 lat 5 miesięcy 8 dni wykonywania pracy w szczególnych warunkach . Ten okres został potwierdzony świadectwami wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu pełnomocnik Z. J. zarzucał, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisów: § 2 ust. 1 i § 4 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 II 1983 r. – w sprawie wieku emerytalnego pracowników

zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 XII 1998 r. – o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wnosił o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie wnioskodawczyni emerytury.

W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik podnosił, że organ rentowy bezpodstawnie nie uwzględnił okresu zatrudnienia wnioskodawczyni od 18.02.1982r. do 28.02.1986r. w byłej NRD jako okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Wnioskodawczyni wykonując pracę na stanowiskach wulkanizator oraz konfekcjoner na terytorium byłej NRD wykonywała te same czynności, będąc zatrudniona w dawnych zakładach (...) w D.. Praca w Zakładzie w NRD była znacznie cięższa fizycznie. Okres zatrudnienia wnioskodawczyni w Zakładach (...) był uwzględniony przez organ rentowy do stażu pracy w szczególnych warunkach.

Brak zaliczenia spornego okresu do pracy w szczególnych warunkach tylko na tej podstawie, że praca była wykonywana za granicą i brak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest więc nieusprawiedliwione.

Artykuł 73a nieobowiązującej już ustawy z dnia 14.12.1994r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu stanowi, iż okresy zatrudnienia obywateli polskich w byłej NRD i byłej Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych, przypadające przed dniem 1 grudnia 1991r. traktowane są jak okresy zatrudnienia w Państwie Polskim w zakresie uprawnień pracowniczych oraz w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, o ubezpieczeniu społecznym oraz o świadczeniach pieniężnych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Powyższy przepis zdaniem pełnomocnika wnioskodawczyni ma zastosowanie w niniejszej sprawie z uwagi na okoliczność, iż wnioskodawczyni domaga się ustalenia prawa do wcześniejszej emerytury, według stanu prawnego obowiązującego w dniu 1 stycznia 1999r., zaś w tej dacie przepis obowiązywał w takim właśnie brzmieniu.

Przepis ten zastąpił postanowienia w zawartych z Niemiecką Republiką Demokratyczną porozumieniach i umowach międzynarodowych, w tym umowy między R. Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej i R. Niemieckiej Republiki Demokratycznej z dnia 25.05.1971r. w sprawie czasowego zatrudniania pracowników polskich w przedsiębiorstwach NRD.

Tak więc okresy wykonywania pracy w Niemieckiej Republice Demokratycznej są okresami zatrudnienia w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym w przypadku, gdy praca była wykonywana na warunkach określonych w tych umowach między innymi na podstawie skierowania wydanego przez właściwy organ administracji państwowej. Okoliczność, że wnioskodawczyni wykonywała pracę na takich warunkach wynika wprost z akt osobowych wnioskodawczyni oraz z dokumentów przedłożonych do odwołania, w tym w zaświadczeniu Wojewódzkiego Urzędu Pracy w R. z dnia 18.06.2003r.

Do pracy w szczególnych warunkach zalicza się pracę wykonywaną w dawnej NRD, bowiem wnioskodawczyni została doń skierowana za zgodą władz polskich.

Skoro zatem okresy pracy za granicą są uznawane jako okresy składkowe, to jeśli była tam wykonywana praca w szczególnych warunkach to musi być ona uwzględniona przy ustalaniu prawa do emerytury w obniżonym wieku (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca sygn. akt II UK 41/10)

W odpowiedzi organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania i podtrzymał stanowisko jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, które sprowadzało się do stwierdzenia, że skoro wnioskodawczyni nie przedłożyła świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach na sporny okres zatrudnienia, to ten okres nie może być uwzględniony jako okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił:

Z. J. urodziła się (...)

Okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach przebyte w czasie zatrudnienia w Firmie (...) S.A. udowodniła świadectwami wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 18.07.2018r.

Na tej podstawie ZUS uwzględnił okresy zatrudnienia w tym zakładzie pracy tj. od 25.05.1980r. do 14.02.1982r., od 1.03.1986r. do 14.09.1988r., od 17.04.1989r. do 31.12.1989r.

Spór dotyczy tego czy okres zatrudnienia w byłej NRD od 18.02.1982 r. do 28.02.1986r. jest okresem wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Z treści zaświadczeń dołączonych do odwołania, wydanych przez (...) H. (...) wynika, że wnioskodawczyni była zatrudniona w tym zakładzie produkcji opon i dętek, a umowa o pracę została zawarta na podstawie skierowania do pracy wydanego przez Urząd Wojewódzki w T..

Na rozprawie w dniu 10.04.2019r. świadkowie E. P. i P. Z. w zeznaniach potwierdzili, że w okresie zatrudnienia w NRD wnioskodawczyni pracowała w zakładach produkujących opony i dętki jako konfeksjoner dętek na prasie wulkanizacyjnej.

Świadkowie zeznali, że była to stała pracy wykonywana w systemie zmianowym. Wg świadków na wydziałach produkcyjnych była wysoka temperatura i zapylenie.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, bowiem mają oni w sprawie wiadomości, a ich zeznania są logiczne i spójne.

Świadkowie w tych samych latach co wnioskodawca pracowali w NRD w Zakładach (...) na wydziałach produkcyjnych na których produkowane były opony i dętki. Potwierdzili jakiego rodzaju pracę wykonywała wnioskodawczyni.

Odwołanie jest zasadne.

O ile w postępowaniu przed organem rentowym okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach należy udowodnić świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach, to w postępowaniu odwoławczym przed sądem te ograniczenia dowodowe nie obowiązują, bowiem zgodnie z przepisem art. 233 § 1 kpc sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Analiza treści zebranego materiału dowodowego w tym z treści zaświadczeń wydanych przez (...) H. (...) oraz zeznań świadków daje podstawę do ustalenia, że w spornym okresie zatrudnienia Z. J. pracując w zakładach produkcji opon i dętek na stanowisku konfeksjonera obsługującego prasę wulkanizacyjną na linii produkcji dętek wykonywała pracę w szczególnych warunkach wymienioną w Dziale IV poz. 21 Wykazu A stanowiącego Załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 II 1983 r. – w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, oraz w Dziale IV poz. 21 pkt 15 Wykazu A stanowiącego Załącznik nr 4 do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego nr 7 z dnia 7 VII 1987 r. – w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

Udowodniła więc, że przed 1 I 1999 r. wykonywała pracę w szczególnych warunkach.

Dlatego wobec zasadności odwołania sąd w trybie art. 477§ 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał Z. J. emeryturę od 27 lipca 2018 r. to jest od daty złożenia wniosku.

Dodać jeszcze potrzeba, że zasady przyznawania i wypłacania świadczeń emerytalno-rentowych reguluje ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W myśl art. 118 ust. 1 tej ustawy,

organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, przy czym w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego, za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego (ust. 1a). W niniejszej sprawie nie ma podstaw do uznania, iż opóźnienie w przyznaniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność. Chociaż bowiem orzeczenie w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych ma charakter ustalający i prawo wnioskodawcy do emerytury istniało również w dacie wydania przez ZUS decyzji odmownej, to obowiązek świadczenia po stronie organu rentowego powstał dopiero od chwili ostatecznego rozstrzygnięcia sporu. Odpowiednie dowody przesądzenia kwestii stażu pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach zostały zgromadzone dopiero w postępowaniu sądowym zakończonym wyrokiem zmieniającym zaskarżoną decyzję. Za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.

O kosztach orzeczono zgodnie z przepisem art. 98 § 1 kpc.